

Werkcongres 'Vmbo blijft in beweging'

Op dinsdag 29 november vond in Antropia te Driebergen het werkcongres 'Vmbo blijft in beweging' plaats. Vanuit het project 'Vmbo in beweging' waren alle sport- en beweegcoördinatoren samen met hun directieleden uitgenodigd om deel te nemen aan dit congres. Doel van dit congres was om kennis uit de praktijk en kennis op directieniveau met elkaar uit te wisselen. Het thema van dit werkcongres was 'financieren van sport- en beweegactiviteiten op school'.

Door: **Arnold Bronkhorst en Alien Zonnenberg**

Vmbo in beweging

Vmbo in beweging is één van de deelprojecten binnen het landelijke beleidskader Sport, Bewegen en Onderwijs. Doel is het aantal inactieve leerlingen in de periode 2010 – 2012 met 10% te verminderen door op tachtig vmbo-scholen een beweegaanbod te creëren. NISB, KVLO en de VO-raad werken samen in de uitvoering van dit project.

Veel scholen ervaren problemen om financiering te vinden voor extra sport- en beweegactiviteiten. Dit terwijl er allerlei vernieuwende en zinvolle sport- en beweegactiviteiten ontstaan die zeker de moeite waard zijn om verder ingezet te worden. Tijdens dit congres werd informatie gegeven over de mogelijkheden om sport- en beweegactiviteiten te financieren en welk soort activiteiten interessant is voor externe financiering. En er was natuurlijk volop de gelegenheid om met andere scholen kennis te maken.

In haar openingsspeech ging Clémence Ross, directeur NISB, in op de politieke kansen ten aanzien van bewegen en sport in het onderwijs. Ze wees erop dat we landelijk het politieke tij mee hebben, sport is een van de weinige beleidsterreinen waar meer in plaats van minder geld naar toe gaat in de rijksbegroting. De nieuwe buurtsportcoach, de opvolger van de combinatiefunctaris, zal de verbinding moeten gaan maken tussen school, kinderopvang en sportaanbieder. Daarnaast ook met zorg, bedrijfsleven en welzijn. De school vergroot haar kansen door zelf lokaal actief de politiek op te zoeken, door inzichtelijk te maken wat het project 'Vmbo in beweging' oplevert in de toename van sportparticipatie en verbetering van het schoolklimaat. Ze complimenteerde de projectscholen van 'Vmbo in beweging' met wat er allemaal tot nu toe is bereikt. Extra gymlessen op school en mooie samenwerking met sportverenigingen en vooral het in beweging krijgen van jongeren die niet te makkelijk te motiveren zijn. Of de projecten van het Platform sport, bewegen en onderwijs een doorstart krijgen is op dit moment nog niet bekend. De Kamerleden in de commissie sport hebben er bij de minister flink op aangedrongen om meer bewegen en sport op school te realiseren, ze willen harde garanties van Van Bijsterveldt dat er inderdaad meer bewegingsonderwijs komt, zowel in het basisonderwijs als voortgezet onderwijs. Voor de minister van Onderwijs geldt vooral dat ze wil

investeren in beter taal- en rekenonderwijs. Clémence Ross is ervan overtuigd dat bewegen en sport helpt bij het bereiken van die betere leerprestaties.

Presentatie 'Opbrengsten van bewegen'

Dat wij sport en bewegen in en rondom de school belangrijk vinden moge duidelijk zijn. Maar kunnen wij ook onze beleidsmakers hiervan overtuigen? Waarom zouden schooldirecties sport en bewegen een belangrijke plek binnen het onderwijs moeten geven? Het onderzoek dat de laatste jaren uit Groningen komt geeft hier wellicht een antwoord op. Prof. dr. Chris Visscher gaf zijn toehoorders in Zeist een inkijk in de laatste stand van zaken omtrent het onderzoek naar de relatie tussen bewegen en leerprestaties. Zomaar een aantal resultaten* die voorbijkwamen.

- Sporttalenten presteren vaak goed op school.
- Jongeren die meer sporten hebben betere zelfregulatieve vaardigheden dan jongeren die minder of niet sporten.
- Kinderen die beter zijn in sportieve vaardigheden zijn beter in problemen oplossen, plannen, evalueren en reflecteren.
- Kinderen die hoog scoren op fitheid, scoren ook hoog op de Cito-toets.

In Groningen durven ze het hardop te zeggen: sport en bewegen heeft een positieve invloed op de schoolprestaties. De vraag is dan ook niet *of* er voldoende aandacht voor bewegen moet zijn, maar *hoe* de school hier gehoor aan geeft.

Dragon's Den

In het project 'Vmbo in beweging' zijn goede voorbeelden van scholen te vinden die sportprojecten financieren door gebruik te maken van gemeentelijke gelden, subsidies en fondsen of door samen te werken met marktpartijen. Om de aanwezigen hiervan de mogelijkheden te laten zien stond Dragon's Den op het programma. Drie

scholen kregen de kans hun project in drie minuten te pitchen. Een jury besliste welk project het meeste kans maakte om in aanmerking te komen voor externe financiering. Deze vakkundige jury bestond uit Ben Moonen (subsidiebureau Moonen Sport & Leisure), Jeroen van der Tol (woningcorporatie De Alliantie) en Jessica Zuydgeest (zorgverzekeraar Zilveren Kruis Achmea). Voor dagvoorzitter Jaap de Graaf was er de schone taak weggelegd dit alles in goede banen te leiden.

De eerste pitch was van Inga Lokate van het Carmel College Salland uit Raalte. In drie minuten presenteerde zij haar project aan haar toehoorders. Met behulp van resultaten uit een vragenlijst, de eurofittest en met het inzicht van de vakgroep heeft het Carmel een groep 'niet fitte' leerlingen geselecteerd. Na een gesprek met leerling en ouders zijn zij uitgenodigd om op de maandagochtend op school te komen bewegen. Plezier in het bewegen en inzicht geven in eigen behoeften en interesses is de insteek. Stapsgewijs wordt met de leerling gezocht naar een sport waar zij ook buitenschools aan wil deelnemen.

De tweede pitch kwam van het IJburg College uit Amsterdam. Roderik Riechelmann gaf in een heldere pitch aan dat zij van mening zijn dat bewegen vooral cool moet zijn. En wie kan beter de doelgroep bereiken dan de doelgroep zelf? In het project BASTA! worden na schooltijd de sleutels van de gymzaal aan de leerlingen gegeven. Ze krijgen de ruimte om zelf een naschools sportaanbod te creëren. Naast de scholieren zijn ook buurtkinderen welkom. Leren en fun staan centraal. Om dit kosteloos aan te bieden hebben zij echter wel sponsoring nodig. Zou de woningcorporatie in BASTA! willen investeren?

Nicole Beerens van het vmbo Groen Den Bosch wilde met haar pitch vooral een beroep doen op zorgverzekeraars. Het 'beweegprogramma' dat zij ontwikkeld hebben behelst twaalf lessen van twee uur die door een gymdocent en combinatiefunctionaris gegeven worden. Door middel van de eurofittest en een vragenlijst is een groep inactieve leerlingen geformeerd. De lessen steken in op bewustwording, motivatie om te bewegen en kennismaking met sportmogelijkheden. De resultaten van de leerlingen komen uiteindelijk in hun leerlingdossier. Toekomstbeeld voor Nicole was om de resultaten ook in mentorgesprekken en schoolartsbezoeken mee te laten nemen, zodat de fitheid van de leerlingen schoolbreed gedragen kon worden.

Na deze drie leuke pitches trok de jury zich terug om zich te beraden over de winnaar. Lang had ze hier niet voor nodig. Namens de jury gaf Ben Moonen aan dat alle drie de projecten zeker mogelijkheden hadden op een (co)financiering vanuit een fonds, subsidie of marktpartij. Toch was er volgens de jury één pitch het meest interessant: BASTA!, een project niet alleen voor eigen leerlingen, maar ook voor de buurt met kansen voor sponsoring. De Dragon's Den werd afgesloten met de overhandiging van de waardecheque van € 1000,-.

Tot slot hebben in een workshopronde drie scholen hun 'good practices' gedeeld met de deelnemers.

Echnaton Almere: van Sportiefste school naar Gezondste school van Nederland

Tien jaar terug startte René Maertens, docent LO, als 'fondsenwerver' op het Echnaton. Vanuit de directie kreeg hij daarvoor vier uur met als opdracht zijn eigen uren terug te verdienen. Dit is ruimschoots gelukt. Inmiddels is hij als manager sport drie dagen vrijgesteld met fondsenwerving, ontwikkelen van plannen en implementatie daarvan. Basis van het succes is blijven investeren in nieuwe ontwikkelingen op het gebied van sport, bewegen en gezondheid. Niet voor niets is de leus van Echnaton: leren in beweging. In deze workshop werden de ontwikkelingen op het Echnaton kort toegelicht en heeft hij antwoord gegeven op de vraag hoe hij gezorgd heeft voor politiek draagvlak binnen de gemeente. Op welke wijze hij tot goede samenwerkingsverbanden met lokale en landelijke partners is gekomen en wat de meerwaarde is geweest van samenwerking met hbo en universiteiten.

Sport op Maat op het Atlas College

Het Atlas College wil dat haar leerlingen een bewuste, gezonde leefstijl ontwikkelen. Daarom is Kor Leegstra als combinatiefunctionaris in 2008 gestart met Alle Leerlingen Actief. Hij zorgde in nauwe samenwerking met de directie van de school en de gemeente Hoorn

voor de structurele inbedding van Alle Leerlingen Actief binnen de bredere aanpak Sport op Maat. Op de school wordt speciale aandacht besteed aan aansluitende programmering, methodische afstemming en de minder actieve leerlingen. Na de laatste reguliere les

start een naschools sportprogramma. Er is ruimte voor differentiatie zodat de leerlingen zich optimaal kunnen ontwikkelen en zich vooral thuis voelen. Doel is om met name de minder actieve leerling meer te laten bewegen en een gedragsverandering tot stand te brengen bij de leerling. Actieve leerlingen worden ingezet om deze leerlingen extra te stimuleren en waar nodig te begeleiden. In de workshop werd met name aandacht besteed aan het zorgen voor draagvlak binnen de school voor Sport op Maat. De samenwerking met de lokale sportverenigingen en sportbonden. En het betrekken van de gemeente als partner en financier.

Project Dubbel Doel, Scholingsboulevard Enschede

Scholingsboulevard Enschede is in 2008 gestart met het project Dubbel Doel, een combinatie van sport, cultuur en loopbaantraining. Vmbo-scholieren krijgen gedurende 15 weken loopbaantrainingen met als doel de leerling te ondersteunen in het creëren van een goede loopbaan. Na de loopbaantraining krijgen de jongeren voetbal-, zelfverdedigingstraining of culturele activiteiten, met als doel te werken aan normen en waarden, samenwerking, respect, doorzettingsvermogen en communicatieve vaardigheden.

In deze workshop vertelde Gerard Heck, coördinator Sport & Cultuur, op enthousiaste wijze hoe er draagvlak is ontstaan voor Dubbel Doel. Hoe de Scholingsboulevard Enschede de financiering van Dubbel Doel heeft weten te regelen en op welke manier externe financiën zijn binnen gehaald.

(*NOOT: Deze studies staan uitvoerig beschreven in Lichamelijke Opvoeding editie 9 van 2011) ◀

Inzicht geven in **eigen behoeftes** en interesses

Contact:

alien.zonnenberg@kvlo.nl